

Czájlik Péter (2009): Kékes-Észak erdőrezervátum és térségének története: egy őserdőfragmentum fennmaradása, ER 3:7-94.

Teljes hivatkozás: Czájlik Péter (2009): Kékes-Észak erdőrezervátum és
térségének története: egy őserdőfragmentum fennmaradása,
ER 3:7-94.

Rövid hivatkozás: Czájlik (2009)

Első szerző: Czájlik Péter

Év: 2009

Összefoglalás

A Kékes őserdejének fogyatkozását, feldarabolódását és néhány fragmentum fennmaradását az erdészeti-, a vadászati, majd a természetvédelmi politika döntései határozták meg, amelyet országos és térségi adatok reprezentálnak. A nagyragadozók és a csülkös vad egyensúlyban álló jelenléte ma nem tartozik az őserdő kritériumai közé, viszont ide tartozik az emberi beavatkozástól mentes vegyes korú erdőkép, az állományalkotó bükk és tölgy, amelyek között dominálnak az összeroppanásig lábon álló idős fák. Mindezek miatt a Kékes-Észak erdőrezervátum magterületén fennmaradt állományrészeket őserdőfragmentumnak tekinthetjük. A tanulmány korszakokra bontva mutatja be a társadalmi, a gazdasági és a tulajdonviszonyokban az ipar, a mezőgazdaság, azon belül az erdő- és a vadgazdálkodás fejlődésében zajló folyamatok hatását az erdőkre, és e korszakok kényszerpályáit. Erdészet és vadászat évszázadokon átívelő útkeresését, küzdelmét az erdők és élővilágának, társadalmi hasznának megőrzésében: a korai erdőrendtartástól, Illés erdőtenyésztés tanától az üzemszabályzatokon-üzemterveken át a botanikusok, talajtanosok, erdészek korszakalkotó közös munkájáig, a termőhely-ökológiai alapon folyó táji erdőművelésig. Ám az erdészetben 1969-től fokozatosan háttérbe szorultak a hagyományos hosszú távú érdekeken alapuló szakmai meggondolások. A politikai nyomás és a gazdasági kényszer hatására a rövid távú érdekeket szolgáló, a természetszerű gazdálkodást váltó fatermesztés vált uralkodóvá. Ebben a helyzetben az évszázadokon keresztül fennmaradt őserdőfragmentumnak csak azon részei maradtak érintetlenek, amelyeket akkor már csak a szélsőséges domborzati viszonyok védtek meg az erdészeti beavatkozásoktól. Mégis kijelenthető, hogy az évszázadokig tartó oltalom, valamint az aránylagosan jelentős tömbhatásnak nagy szerepe volt az erdőrezervátum gazdag élővilágának

fennmaradásában és a természetes erdődinamikai folyamatok máig tartó zavartalan működésében.

élőhely: gyertyános-tölgyesek, bükkösök

élőhely: sziklás erdők

erdőgazdálkodás

erdőhasználat, erdei haszonvétele

erdőtörténet

tájökológia, tájhasználat, tájtörténet

Megjegyzések

TARTALOM:

Összefoglalás -- Summary -- Bevezetés -- Anyag és módszer

Birtokviszonyok és erdő történet:

A XVII. századot megelőző időszak (...-1603); A felsővadász Rákóczi-család birtoka (1603-1710); A Grassalkovich-család birtoka (1741-1841); A Károlyiak korszaka (1840-1919); Az I. világháborút és Trianont követő korszak (1919-1945); A MÁLLERD korszaka (1945-1950); Rákosi korszak (1949-1953); Az erdőgazdálkodás termőhelyökológiai alapozásának korszaka (1953-1969); Az új gazdasági mechanizmus kezdete és az ősi terület fokozódó fragmentálódása (1966-1980); A természetvédelem megerősödése (1980-1991); A KTM-FM Országos Erdőrezervátum Bizottság munkájának és a hazai erdőrezervátum hálózat létrehozásának időszaka (1991-2000)

Értékelés -- Köszönetnyilvánítás -- Irodalom

Mátra, Parád, erdőgazdálkodás, vadgazdálkodás, erdő történet

Kiadó: MTA Ökológiai és Botanikai Kutatóintézete

Folyóirat: ER, Az erdőrezervátum-kutatás eredményei

Lelőhely: ER, Az erdőrezervátum-kutatás eredményei 3:7-94.

Típus: tudományos folyóiratcikk

Erdőrezervátumok: [Kékes Erdőrezervátum](#) Csatolt dokumentum: [Czajlik Péter \(2000\) őserdőfragmentum](#)

HF

Katalógusbavétel időpontja: cs, 01/21/2010 - 12:00